

Školitelský posudek disertační práce
Magdalény Jackové
"Jezuitské školské dramá v Praze v 1. polovině 18. století"

Na počátku této práce stál objev – doktorandka, ještě v době svého magisterského studia – objevila texty jezuitských školních her, které byly do té doby neznámé. Vzhledem k tomu, že kromě divadelní vědy vystudovala také latinu, měla před sebou otevřenu možnost se těmito hrami vskutku zabývat a přinést tak divadelníkům informace, které jim chybí. Pod pojmem jezuitské divadlo totiž ve skutečnosti teatrologové, kteří se na toto období nespecializují, většinou rozumějí především pompézní jezuitské slavnosti a podle nich si představují i všední den jezuitů v českých zemích. Magdaléna Jacková si však zvolila právě tu „nejskromnější tvář jezuitského divadla“, jak sama říká, totiž divadlo školské, přestože tato část produkce se nezdá být příliš atraktivní. Zato zcela jistě utvářela kulturní obzor jezuitských studentů, kteří tvořili vzdělanou část národa. Pokusila se proto vytěžit z materiálů co nejvíce a přispět tak k poznání tohoto typu divadla a zprostředkovaně i k životu v českých zemích v první polovině 18. století.

Z pojednání o literatuře a pramenech (I. 2.) jasně vyplývá, že v práci musela spoléhat především sama na sebe. České bádání je v tomto směru značně opožděné (přestože se od 90tých let vynořila řada užitečných prací) a je třeba hledat inspiraci v pracích cizích, a to západních (Mc Cabe, Valentin, Szarota) i východních, především polských (Poplatek, Kadulská, Okoň, Budzyński). Stanovila si proto dosažitelný, ale přesto nelehký cíl: popsat dochovaný materiál (stavbu her, funkci jednotlivých částí), určit místo školských her v běhu školního roku, srovnat jezuitskou teorii a praxi a roztřídit materiál na základě hlavních schémat a námětů her. Neváhá čtenáři podat pomocnou ruku a pojednat o vyučování na jezuitském gymnáziu, o jeho žácích i učitelích (kap. 2). Rozebírá jednotlivé případy, kdy se ve škole hrálo (deklamace, cvičení řečnická, poetická a dramatická), osvětluje pojem academia, popisuje pravidelné příležitosti jako masopust, konec školního roku, i hraní v běžném provozu během roku. Zvláště zajímavá je kapitola 4, která pojednává o stavbě her a jejich souvislosti se soudobými poetikami. Naprosto zásadní význam má kapitola 5, v níž je repertoár jezuitského školského divadla roztřídněn podle obsahu her, poukázáno na hlavní schémata a náměty, které jsou pak ilustrovány na vybraných příkladech.

Považuji práci za nesmírně cennou. Přináší nové materiály, otvírá nové obzory a navíc to činí s notnou dávkou zdravé skepse. Její charakteristika této etapy jezuitského divadla jako divadla barokního, do

kterého ještě nepronikly prvky osvícenství, je přesvědčivá. Práce by měla být publikována in extenso, protože představuje zásadní příspěvek k dějinám českého divadla.

Doktorandka splnila všechny požadované zkoušky, má bohatou publikační činnost a také její pedagogická praxe byla pro studenty divadelní vědy přínosem. Domnívám se, že disertační práce má být přijata a oponována.

V Brně 16. února 2010

Prof. PhDr. Eva Stehlíková, v.r.